

סמסטר א' תשפ"ב 2021

290.4053

מערכת הבריאות בישראל

שם המרצה: פרופ' אפרת שדמי

רמת הקורס: תארים מתקדמים

שעות קבלה: בתיאום מראש במייל: eshadmi@univ.haifa.ac.il

אתר הקורס: 290.4053 ב-MOODLE ([/http://online.haifa.ac.il](http://online.haifa.ac.il))

רקע כללי:

מערכת הבריאות בישראל מציגה מספר סתירות. מחד, ההוצאה הלאומית לבריאות (באחוזים) בישראל נופלת באופן משמעותי מממוצע ההוצאה ב-OECD ובארה"ב, ומאידך מערכת הבריאות בישראל זוכה להערכה רבה בהשוואה לאותן מדינות. הקורס 'מערכות בריאות בישראל למתקדמים' ייתן לעוסקים בתחום הבנה מקיפה של מערכת הבריאות על שלוחותיה השונות משרד הבריאות, בתי החולים, קופות החולים, ביטוחי הבריאות המשלימים והפרטיים, הרופאים, האחיות – והחולים. הקורס יסקור את החקיקה בתחום (חוק ביטוח בריאות ממלכתי, חוק זכויות החולה, חוק הסייעוד, חקיקה בתחומי הביטוחים המשלימים וכו'), את התפקידים השונים שממלאים הגופים במערכת הציבורית, את קשרי הגומלין בין הגופים השונים ואת הגידול שחל בהוצאה הפרטית בתחום בשנים האחרונות.

מטרת הקורס:

- להכיר את מערכת הבריאות בישראל על אגפיה השונים, את ההיסטוריה שלה, החוקים עליהם היא מושתתת, הגופים הפעילים בה, עקרונות פעולתה והאתגרים עימם היא מתמודדת.
- להכיר סוגיות עכשוויות הנוגעות לשינויים במערכת הבריאות ו/או השלכותיה ולדעת לנתח לאור מאפייני מערכת הבריאות

דרישות ושיטות הערכה:

- נוכחות והשתתפות - 20% במהלך הקורס יפורסמו הנחיות לדיונים ומטלות באתר הקורס.
  - מבחן מסכם – 80%
- בשיעורים בזום הסטודנטים נדרשים לפתוח מצלמות בשיעורים. במקרה שהשיעור יוקלט, תמונות הגלריה לא יוקלטו.
- סטודנטים שיש ברשותם מכתב התאמות מהאוניברסיטה וזקוקים להנגשה בקורס מוזמנים לפנות אליי במייל בסמור לתחילת הקורס.

חומרי קריאה (לפי הפרקים / עמודים המופיעה ברשימת השיעורים):

ספר הקורס:

בן נון, ג', ברלוביץ, י', שני, מ'. מערכת הבריאות בישראל. הוצאת עם עובד, 2010.
(מפאת זכויות יוצרים לא כל פרקי הקריאה נמצאים סרוקים באתר הקורס. ניתן להשיג את הספר עצמו באתר הסיפריה. יש לשים לב להקבלות בין הפרקים במהדורה הראשונה (2005) ו השניה (2010) כפי שמצויין בטבלה באתר הקורס ("תכנית השיעורים וחומרי קריאה")

קריאת חובה:

אי שווין וההתמודדות עמו. משרד הבריאות. 2017. ירושלים

מנהיגות בלבן: תפקידים בסייעוד, שושנה גולדברג. ירושלים: הוצאת מאגנס.

<http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221>

OECD (2019), Health at a Glance 2019: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris,
<https://doi.org/10.1787/4dd50c09-en>.

עמודים 9-11, 20-37

Nissanholtz-Gannot R, Rosen B, Hirschfeld M; Community Nursing Study Group. The changing roles of community nurses: the case of health plan nurses in Israel. Isr J Health Policy Res. 2017 Dec 23;6(1):69. doi: 10.1186/s13584-017-0197-5.

אבירם, א. ואזארי-ויזל, ש. הרפורמה בבריאות הנפש: סיכויים וסיכונים. נייר מדיניות מס' 02, 2015
http://taubcenter.org.il/wp-content/files_mf/mentalhealthcarereformhebrew.pdf

פרקים נבחרים מאתר ההסכתיים: חיות כיס

פרק 188: הסטוריה רפואית <https://www.kan.org.il/Podcast/item.aspx?pid=19746>

קריאת רשות:

Health in Israel. The Lancet. 2017. Vol. 389, No. 10088.

<http://www.thelancet.com/series/health-in-israel>:

- Khitam Muhsen, Manfred S Green, Varda Soskolne, Yehuda Neumark. Inequalities in non-communicable diseases between the major population groups in Israel: achievements and challenges,
- Tzvi Dwolatzky, Jenny Brodsky, Faisal Azaiza, A Mark Clarfield, Jeremy M Jacobs, Howard Litwin. Coming of age: health-care challenges of an ageing population in Israel

נושאי הקורס:

תאריך	נושא	קריאת חובה – פרקים נבחרים בספר הקורס מהדורת 2010 (אלא אם צוין אחרת)	פורמט השיעור
1	13.10	1 (מערכת הבריאות בישראל, בן-נון)	קמפוס
2	20.10	חיות כיס: פרק 188: היסטוריה רפואית ומוסדות האשפוז	קמפוס
3	27.10	מודלים של מערכות בריאות	ZOOM סינכרוני
4	3.11	ועדת נתניהו וחוק ביטוח בריאות ממלכתי	קמפוס
5	10.11	הסדרי התשלום במערכת הבריאות וההוצאה לבריאות	ZOOM סינכרוני
6	17.11	המסגרת החוקית לפעילות מערכת הבריאות + כח האדם במערכת הבריאות	קמפוס
7	24.11	שיעור מתוקשב: ראיון עם ד"ר שושי גולדברג, אחות ראשית ארצית	שיעור מוקלט (א-סינכרוני) + מטלת השתתפות
8	1.12	חוק סיעוד והגדרות תפקוד	שיעור מוקלט (א-סינכרוני) + מטלת השתתפות
9	8.12	אי שוויון בבריאות	קמפוס
10	15.12	הרפורמה בבריאות הנפש וחוק שיקום נכי הנפש	ZOOM סינכרוני
11	22.12	השוואות בינלאומיות	קמפוס

	Publishing, Paris, https://doi.org/10.1787/4dd50c09-en			
צפיה וקריאת חומרים + מטלת השתתפות	https://www.youtube.com/watch?v=qUc7IAASW4U&t=731s https://www.youtube.com/watch?v=fbLhl_3ZkZE&t=253s https://www.mevaker.gov.il/sites/DigitalLibrary/Pages/Publications/710.aspx	סוגיות עכשוויות במערכת הבריאות בישראל – - את המיליארדים החסרים רואים במסדרונות": מצוקת בתי החולים נמשכת" - מצנתר אחד למיליון וחצי תושבים: המחלקות שהושבתו - בגלל מחסור בתקנים - התמודדות מדינת ישראל עם משבר הקורונה - דוח ביניים מיוחד: משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור	29.12	12
ZOOM סינכרוני		מערכת הבריאות וההתמודדות עם מגפת הקורונה	5.1	13
קמפוס	.	סיכום והכנה למבחן	20.1	14